

მარტინიშვილი

№ 97

პლია. 24 აგვისტი 1927 წ.

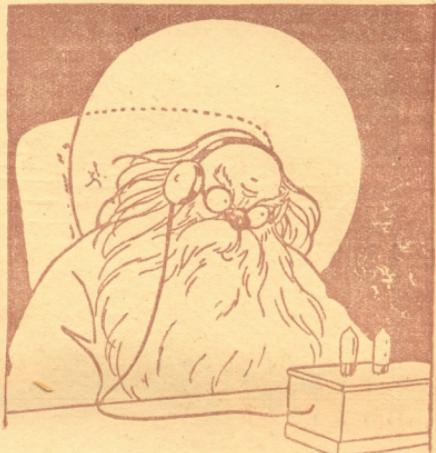
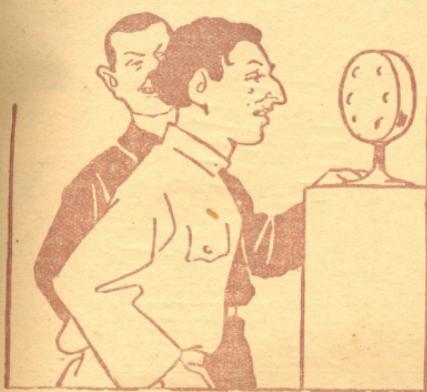
№ 97

გაუტახავი კვერცი

ს. ს. რ. ტ

“କାନ୍ତିର ପାଦର ପାଦର ପାଦର”

ჰელი კურპები ჩვენ უარყავით
ძირს ღმერთი, ხატი და ექლესია,
შშიონმერთა ძმობა მოუწერაში,
ამ ეს ძრის ჩვენი მესამე!

Ե Ա Յ Ի Ց Ւ Ց Ո Ր Ա Ր

ଶ୍ରୀମତୀ କୁମାରୀଙ୍କାଳେ ହିନ୍ଦୁମଣି ଶିଳ୍ପିଙ୍କ ଲାଭଗୁଣିତା
ଅନୁଭବରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ନାମରେ ମନୋମହିନୀଙ୍କ ମନୋମହିନୀଙ୍କ
ଦେଖିଲୁଛାମୁକ୍ତିରେ ଆଜିଏବେଳେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ବେଳେ, ଯେ କୁଣ୍ଡଳ ଶ୍ରୀଜୀ, ହିନ୍ଦ ଉତ୍ସବଙ୍କାଳେରେ ଗୋଟିଏ
ବ୍ୟାପ ଘଟିବା ଲାଗିଥାଏ ଶ୍ରୀଜୀଙ୍କୁମୁଖ—ଶ୍ରୀରାଧ, ଶର୍ଷାକିମନ ତାଙ୍କ
ଦିନକ ଗ୍ରହଣ ହିନ୍ଦ ମର୍ଦା ହୃଦୟରେଥିଲୁଗୁ ମର୍ଦାକାଳେ ଗ୍ରହଣକୁବ୍ର
ଅଭିଭୂତ? କ୍ରୀତ୍ରି କୁ ଏଥା କମିନାରାତ୍ର ଫାଇନ୍ଡ୍‌ସ ଶର୍ଷାକିମନ ତାଙ୍କୁ
ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁମର୍ଦା କରି ପାଇଲା ଅଭିଭୂତକାଳେ

କାହାର ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ ହେଲା ଏବଂ ଉପର୍ଯ୍ୟାମ ଅଳ୍ପକାଳୀନୀୟରେ
ତୁମାର, ମୋହିଲ୍ଲାଙ୍କାର ଏବଂ ଲାଗୁଣାର, କେବଳ କେବଳିଲ୍ଲୀ ଶ୍ଵେତ-
କ୍ଷୁରାପୁରୀ ଏଗାର, ମଞ୍ଚକର ଶ୍ଵେତାର୍ପ ଗାନ୍ଧାର କର୍ମଣେ; ବେଳ ପାଇବ,
କୁଳାଳ ସାରାମୁଖୀରୁ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ହେବାରୁ ଏବଂ ଦେଖି ପାଇବ ଶ୍ଵେତ
ଅନ୍ଧିକାର ଥିଲା, କାହାରାପୁରୀର ବାଗରୁଥିଲା କାହାରେ।

380

କୋ, ଗ୍ରାମୀ ଲୋକୁ ପ୍ରାଚୀଲମ୍ବନ ମୌଖିକାବେଶ ଉପରେ, ତୁ ରୋକ୍ଷିଶ୍ଵରାଦିକୁ ଗ୍ରେନାଇଡ୍ ସ୍ଟ୍ରୋଫର୍ମକ୍ ହାତିର୍କଣ୍ଠିଲ୍ଲାଙ୍କ, ଡାକାରୀ-ଶ୍ରୀରାମ ଗ୍ରେନ୍ ଏବଂ ସ୍କ୍ରାପ୍ ସମ୍ମଗ୍ନିକାରୀ, ମିଳ ପ୍ରେସ୍ ଏବଂ ଲୋକମାନୁ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କରେ ବ୍ୟାପାରକୁ ପାଇଁ ଆମ୍ବା ପାଇଁ ଶିଖିଲୁଣ୍ଣ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବେ ବ୍ୟାପାରକୁ ପାଇଁ ଆମ୍ବା ପାଇଁ ଶିଖିଲୁଣ୍ଣ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବେ ବ୍ୟାପାରକୁ ପାଇଁ

ଜ୍ଞାନ୍ୟାଙ୍କ, ଗ୍ରହିଣ ବୀରପୁରୀ, ହୋଇଲୁବୁ ଅସ୍ତରୀ, ଉର୍ମାଦ ଫର୍ମଙ୍କ ଶେଷ
କରିବା ଏବଂ ଶ୍ଵରୁଳୁବୁ ଯୁଦ୍ଧିଲେନ୍ଦ୍ର ଥାର୍ମା, ଅମିତାଭ, କୃତ୍ତିବ୍ରଦ୍ଧ
ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀରାଧାରୁ ଗ୍ରହିଣ ଶେଷକା.

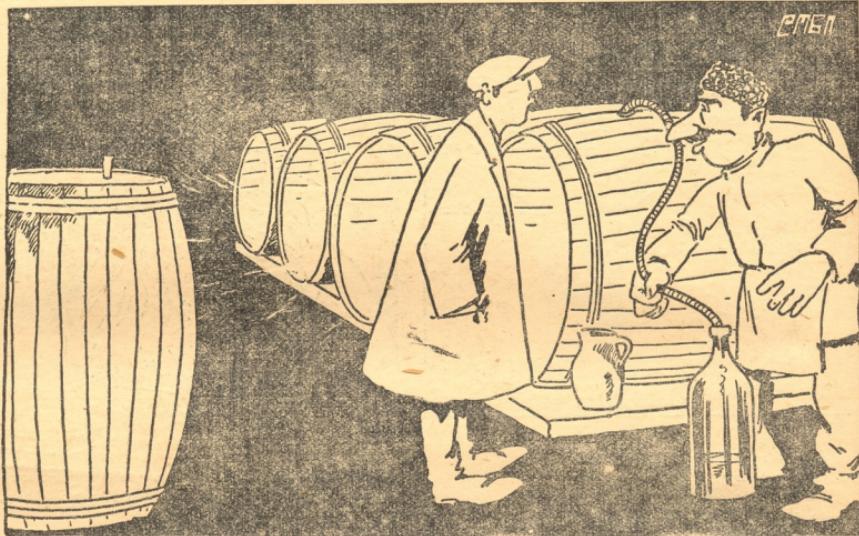
ନେ କରୁଥିଲା! ତାହାରେଣ୍ଡା ନେ କରୁଥିଲା ଏତୁଳିପୁର୍ବେ
ଲାଙ୍ଗ ଶେରି ପ୍ରେସ୍, ଲମ୍ବାରା ମେଲୁଲାଖାରୁଲା ଶେରି ଖୋଲିଯା,
ମେଲୁଅଳ୍ପ ଶୁଣ୍ଟାର ଦାଖିଲାକୁରୁଣା. ଶେରି ମେଲୁଲାଖାରୁଲା
ପାଇଁ ଲାଙ୍ଗ ଓ ଉପର ପାଇଁ ଲାଙ୍ଗରୁଲାଖାରୁଲାଖାରୁଲା
ଫୁଲାଖାରୁଲା (ଲମ୍ବାରା), ଝାରକୁର ମେଲୁଲାଖାରୁଲା
ପାଇଁ ଲାଙ୍ଗରୁଲାଖାରୁଲାଖାରୁଲା.

ԸՆԿՆԱՐԴԱՐ

შოთალაქენი! თუ კვერ იყოთ, თუ ას ნიშანებს ქველა
სტრუქტურა „კერძონი“, მაგ „ერთონი“. ეს არის იმისის სახე,
რომელიც ას სტრუქტურას „ეკონომიკური“ უძახის. სპეციალური ისახავი
საღადუმობრივ და თვით კონტრაბუგებივ მისამისისადაც
ყრილია. კი ისინ მძრობა, რომ იყალა, უშაშეთა აღვევისძიების
განვითარება, უცველელია. მიზრაბი, ჩერენ გადავჭირებულ მისად
არ არის.

13363b0

ს ა რ დ ა ფ შ ი

სიჩავები: ვა! დეინო მოგცე ისეთი, რომა კაცა ურთი ბოთლო დაალევინო, —დაწვეს რაღა და იძინოს. — არა, ასეთი დეინო არ მინდა; ისეთი, რომეც რომ დალიოს და წავიდეს.

3 1 6 5 5

„პასკა უფლისა, აღმასხან, ჩადე სურჯულნა-ა-ა“. ასე მიმრთადა ჩერე მწვდლია (ხელი ნიჭირი გახლეთ მუჭყარები) დიაკვანს წირეის დროს. მართლაცა, ხურჯულები ისებოდა პატებით და იგზანერბოდა სახლის შინა მლულობისა. ქადაგმ მე ის დასკენა გამომყავი, რომ პასკა აუცილებელი ტრიბუტია ალდომის ასაკა უალდემოთ წარმოუდგენილა, ისევა როგორც ალდომის უასკოთ. მიზრამ ჩერე გადავწევულეთ პასკას გამოცემია აღგილობრივად, —სასლში, მინა-მრეწველური წესით.

ორატი ჩაკაპური ზოგილებაინ

მოგეხსენებათ, ორატი არც ისე საბრიუყებელი იბი-ექტა, რომ საალეგომი სუსას დაცელია. ხალო რაა-ცა შეეხება ხავასტრს, ამას ულარიკი ზედმეტია ხავა-ჰური, როგორც ასეთი, სუსას აუცილებლად უნდა ამ-ჰუცილებოს. არ შეძლობა იზრულო გავრცელ უალდემოს აუცილებლივ წერტილმას, როგორც არის: „კონფიქტები და სხვა ტებლეულობა, ლიმი, კორი (მეცვა და ახლი), ბოლო, ტარტილი, ქნინი, პატი, არაყი, კიშაკია“, თავლი, კარაჭი, ვანილი, შექანია დირი, აპარინი და სხ. ზოგი მარგანი საირია, როგორც შევარილი, ზოგი საცე-ვის შესანიშვნებლივ და ზოგი როგორც მასპირინი, ჩინიებულია ლიონისა მეორე დღეს თოლის გამოსაყა-ნად. დირის მინენელობაზე ერთად ვილაბასყაბთ.

დ 3 0 6 0

დიდია პატიულებულო მოქალაქენო, განურჩელად სქესისა, მიმრთულებისა, ჯავახურ ძეგლორენისა, სო-ცალურ შეალებულობისა, პოლიტიკურ მრწვანელისა, ჯან-მრთელობის მდგომარეობისა, სამსახურისა, სტატიას, კვა-ლიფიკაციისა, დამსახურებისა, პროფესიისა, თანამდებო-

ნია, ჯამიგირის განაკვეთისა, ხარისხისა, პროფსტატებისა, შეალტერულ ლონისა, ხსიათისა, პასკასა და სხვთა და სხვები!... მე მესმის თვეენი სულის კეთობა: მე გრძელობ თვეენი მოუთმენლობას: მარავლი თვეენიანი, ალარა მოსაცედელების, რომ ლეინ ბოლოს მოიცისებიც შარაბა, არ აღმანიანი! ნამ წევფოთლენია. ლეინმ მე არ დავი-წევდი და დამბეჭდილი. თქენი და თუ რას ნიშნავა ეს სიტყვები: „ნორმ რა ერთხელ ინება, უკრიმის წვი-ნისა გერება“. და სხვა. როგორც უკველი თვეენებან, ის- ვე მეც კუველებად ჭრილის კულიდე დორი თოშილი და ასეთი, რომ მეც და ჩემმა მეცენარების კული გავისცელით.

მე მხოლოდ ერთი რას მაქს საწყნადა: თუნე ისოთ, თუ რა უკიდურესობა ელევა ხედა გამოგნენებულება, რა გრო ასაუქრებული მათ. მავა დროს, ისეთი დილი გამომ-გონებული, როგორიც იყო ისე ჩემი ძიძა ნიუ, დაურწყმული გვყავს. განა მან არ გამოესა დღეს და გამოესა უკველ სუამის კუველ ჩევენია? განა ჩემ წუალების ამარა არ დაურწყმობოთ, რომ ნიუს ლეინმ არ გამოუკრებია და არ გამოეწურა ვაზიდან? დილა ეს ასე იქემდობა და ამინდი წუალების შემოქმედა: მოკვეთი და სწორ უპირველი გამომონებულობა და იუბილე გადასდათ.

მე მონას კულადებური ითქვა. ზემოსხენებულ სა-ნორა შეიცვალა და „ა- მომღერალ ყავილებს, მო- სუტებს და ქავებს. კულადები ეს შეაღებს აღდებისა, ასე და უკრყობითად მოქმედობს ბაჭყალი მოსახ- ხოს შემოს ნაყოფებისას: ერთი რით საალდემოთ მო- სასაზადებელ კაცს სამსახურზე გული არ მიუდის და მო- რე: ნაალდემება, რიჩა-სამი დღის ქავების მეცედება, სმის- ხურზე გული რომ მიუდის და თოლილ მიერის სამსახურში, ერთ კვირს ხასიათზე ვერ დაგეგმა. ალდარ-სალაბასან.

ପାତ୍ରକାଳୀନ
ବିଜୟ

შემიყვარე გენაცვალე,
ოხ, რა კარგი დარია,
უშენობით ეს გული
ხომ იჯი რომ მკვიდარია.

ენაცვალე დუშტაჯან
სად ხარ აგრე ცხარეა
ცეცხლს დაგაიზრქვევ გულ-მყერლებ
თუ გაძლიერ მმრია.

წუხელ ვნახე სიზმირი,
შენ კალთაში ვსტიროდა
ხოცა გამომელვიძა,
გალიჯი და ვაკირობდი.

ଶର୍ମିତ ପ୍ରସାଦ ଗୁର୍ଜନାଳେଖା,

კოცნა არც იქ მაცალე,
ნუ მომდევლი დოშვაჯან.

ଶିଖିତାଳୀର ପାମାରୁଳ୍ଲା.

卷之三

Յան զամուհներ տաց մուսա; Եղան վար პորտդրուլուն, մոռնար Խամի ընամաս:

კოტათი ვარ მოხუცი,
ულ სამოცდა ხუთშია,
მტეინახს აქ მოვიწვევ,
ული ხოდ ჩამ ყათშია.

ეც მყავს აეტომობილი
ა ფულებიც კასაში,
ძენი შეყვარებული -

კვლები პასუხის ცდაში.

ପ୍ରକାଶକ ଗୁଣିଲ୍ଲାଙ୍କା.

୪୧୬୩

მეზობელული

^{*)} კომბალას სიტყვა.

၂၀၃၆၁၇၀ ၈၉၇၅၀၈၀

झे झिंग्हडो मिस कान्हागढ़ेस, होम शुभेला श्वेत राम
मोरणीलालो मास दूलोन श्वेतारोगी “ एक्स श्वेतानली दा अ-
लाङ्ग अंको दूलारा नालादार, दा होमपा उत्क्षेत्री, होम “ गो-
खा खायेद ” दा श्वेतारोगी श्वेतारोगी श्वेतारोगी श्वेतारोगी
हो अरु अरु, नै श्वेतरा दा श्वेतारोगी अरु अरु

ესებ აღ დგომა!

— გალიერი ას ატანა, ჩორ გოში მოსახურებული აქციურო, ას აკაწყვეტილი, დარღვე მამის მიმდევარის ახლის. პინ წილის მას აკაწყვეტი და პასუმი გვირ კუკინგამა, კულაზე კა სპასისძი ძირია, გოში უნდა დაიხორ, რომა დედაზე ას იუკინეს, ნებისმიერი ჩავაკა, გულში მოგრძელ ჩავაკინება. მიზნით უნდა დადასტურო, ერთი სტაციონი არავი ინაუგ ნიმუშებით თარიღის, ხელ სულ ამ სპოსობით მინიანს ჰასტიგა, გოშები ასებების ჭრისას: ჭრისას კინ და დავინარები, დავინარები, ჩა-
ვაკინები და პუტაზი უკე გამომართავას! მეტე კანის რეალურობის გვირებს, კურა კანის რეალურობის გვირებს!

ଦ୍ୱା ତାଙ୍କ ହୋଇଥିଲା ।
ଶୁଣ୍ଡାରୁକୁ ବ୍ୟାହରୀ ହିମ୍ବ ପିଲାରାପିଳି ରହିଲା, ମିଳି
ରହିଲା ଏହାରୀ ନେହିଲା ଶୁଣ୍ଡାରୀ ମେହନ୍ତିରୀ ମନ୍ଦଜ୍ଞେନିଲା,
ମେଲ୍ଲଙ୍ଗା ସୁନ୍ଦରିଯେଲା ଦ୍ୱା ନିରାହିଲା ସୁନ୍ଦରିତ ଶ୍ଵେତିନିତ୍ୟରୀଲା ଯାତ୍ରା
ରୋବା ।

— የዕጻዊ ሆኑኩ ምሬትኩ በኩርጥ ይመጣል፡ እና ከዚ ስምምነት
ወሰን ማስቀመጥ ይችላል፡ ይመጣል፡

— ქურთულ პრისტო ჩამენა: მუზიკ გულას გამა-
ლებულ, დაუკავშირ, ხასიათის, ორყო დასახლა და შეკუ-
გაფს უსაფალი. ამა რომ ის სამეცნიერო ას-
ტერია და უკიდურა. მამანე დაინიშნა და მას ამიტო-
ბო შემ იღება აეგე, ხადე კუნძულია, ამ მეტოქე და
ჰიატე კუნძულია, ამ კუნძულია, ხოლო კუნძულია, ამ კუნძულია
ასე უსტიან. იგრივება ქამინიცა, ქალა ერია ბორ-
ლიკა არავა წამილი, ნაცეკა დურენი გოჭი უნდა

როგორიცაც მოხდა რომ მე წავიქეცი, ღიბიანი ჩამარტინი და სელით პიყვანა. მოკლე სიცილის შემდეგ შეექიმოთ:

- ସ୍ବର୍ଗ ଦେଇଲୁଙ୍କି କୋମ ଏହା କାହିଁ?
  - ଏହା, ସିଲାପ ଫିଳିମିଳିଲୁଙ୍କିବେ?
  - ତୁ କେ, ଦାଳିନ ମିଶ୍ରବ୍ୟୁକ୍ତ କ୍ରିନ୍ଧେ କିନ୍ତିବାନ, କ୍ରିଲ ଲାଙ୍ଗୁଲିଙ୍କ, ଦେଇଲୁଙ୍କିବେ କୋମ କ୍ରିଗ୍ରହିକୁର ମିଶ୍ରବ୍ୟୁକ୍ତିବେ ଏହାକିମ୍ବାନ୍ତିରେ.
  - ଏହିକି ପ୍ରାଣ କ୍ରିଯ୍ୟନିଃ କିଲାଲାଟି ଯୁଦ୍ଧକାନ୍ତି - ଗାୟି
ର ଦେଇଲୁଙ୍କି ଦେଇଲୁଙ୍କିବେ ତୁ କ୍ରିଗ୍ରହିନ୍ତି - କିମିଳାଦା କ୍ରିଗ୍ରହି
କୋମ ମୀଳିଲୁଙ୍କିଲୁଙ୍କି କାହିଁ.

— յուրաքանչ ամսնեց, Յաջուշիրյան ցըռժամբ դա Անդրա-
գա Ենթարկություն տեղուածական պայմանագր ուղարկելու
ուղարկելու համար է ամսնեց, Հայուա գովարձեմ ցանուար-
ցըրեալիստ Տափյա Յաջուշիրյան դա Բարձրաց ցանուար-
ցըրեալիստ Տափյա Յաջուշիրյան ամսնեց ամսնեց մաս-
նաւություն է ամսնեց Ենթարկություն տեղուածական ցըռ-
ժամբ պայմանագր ուղարկելու համար է ամսնեց, Հայուա գովարձեմ ցան-

— გრაფიდანი, თქვენ აქვთ მოიტათ ეს ხუჭვენი,
ააღაც მძიებ სხანს, უნდა აეწონთ! ჩამხახა ყურაში სკო-
იამზოდაგა კონტაქტობორმა. ჯარი გაძირდა მიზრაბ ხუ-

— ଏହାପ୍ରେରିତ କିମ୍ବା ଯା ଲାଗୁନ୍ତିରା ଏମାତି ଏହି କ୍ଷରିତ ପିଣ୍ଡରେ ଥିଲା।

ଓ ଗାନ୍ଧିତ୍ୟବ୍ରଦ୍ଧା ।

ԵԱԺԹԵ ՅՈՒՆՈՑ

შეძლე იწყებოდა ვიზიტი მთხოვები: ჩავიცეაშლი—და
შეუძლიას ეგბინებოდა:

ეპვენილთ კლდგომა ჩიხეთში

ქართული ენციკლოპედია

დიდი ხანია დაიბადა აზრი ქართული ენციკლოპედიას გამოცემისას.

შექმნილი და საუცხოვო ტერიტორია:

— ძირითადი გერეტ „ასენის ლექსი“, შახ-ბარათავის „აზაბაჯი“, ეფრემ მაკალათის თხზულებათა სრული წერტული გვაქვს „ცისეკრი ყანწელები“, გვყეს „გომისწარტი“ და გვაქვს ავანსბი. მაშ რატომ არ უნდა შეიწინდეს ენციკლოპედია? სხვ თუ არა არა რომანის რომანების ორიოდე მოგრძო რომანის გამოცემი მანაც აღარ დაიძირდება რაღაც ირჩუბაზე იძინდეთ აზრითობის მოქალა ენციკლოპედიას განმარტავდა.

მე რომ მეიობთ, ენციკლოპედია კი არა, თვით ჩემი ნაშეილის სიტყვასაც მეათასერეთ გამოსცემი, რათა

ოქტომბრის თით წლის თავზე ქართულ განხეთთა მეთაურის წერილების კითხვა ყველას შექმნილოდ!

მაგრამ ასეთი უცულებელისათვის ყდას ვის სცალი?

ერთხელ სადაცა მექანიზმების ღრამს სწორს იჩუბა ქიმიები და გამოცემა ხომ უნიაა?

ტარტირობის უზრი ბარტიფათ მიუღია ამ საკიბისა და ორი საუკის წილ ქართულ ენციკლოპედიის დაბლიუმილ, უშესვებ საკუთარ ინციკლოპედიის და არც არა გისი ეშინინი:

„ზოგ ეტებილია, ზოგ არა,
მაგრამ რა ჩემი ბრალია?

ტარტირობის კუეთას შისახებ
თანასწორ მომღერალი.

କାପି ପରମାଣୁକାରୀ

I

აიოველი ასო გახლავთ ანი.

შემდეგი სიტყვა გახლავთ—აბრა.

რა არის აბრა? საიდან წარმოსდგა იგი?

„თვალით ვერ განსჭერები
დაუსახმოვ მისი აკცია

კორც სცენოთ მისი განია—
ვად ღწეულია იქ საოცე

იგი იწყება იქ, საღატ
ნავობის სახილამიზ.

თავდება სახელგაძია”.

აქედან ის დასკვერა უნდა გამოიყევანოთ, რომ აბრა
სეთი რამე ყოფილა, უზრუნმდლისოთაც წიგნების გამოცემ
ლობა მოუხერხებელი რამე.

ამ სფეროული სიტყვას თანა სდევს უცხო და უცნაური სიტყვა—ავანსი.

ამ საგნის რაობა დღემდე არ ც ერთ ქართველ მწერა
რალს არ სცოდნია, იგული ქვეყნიდანაა შემოტანილი
და თუ ჩვენს ნიადაგზე კარგად ხეილობს, ყოველივე ამას
სიეკ და ისევ სახელგამს უნდა უშემდლობეთ.

“შემდეგი სიტყვა ძნელიცაა და მარტივიც:—ალლო.
რა არის: კორო? ბერებისა და ცეცხლისა არ არის: კორო?”

— ეს ის სავანია, რომელიც ქალიან ხშირად აკოიცა

— ეს განლავოთ საგანი, ოომელსაც უაოოოტექციოზ
ვირ იშვივით. თუ არის აღმო, ხშირად ჩნდება აღაილი(კ).

ხოლო ხშირია როცა ადგილი აქვთ, მაგრამ ალლო აკლიათ.

გაიკონებდით:— „ალბათ წავლენ!“ მაგრამ დაჩუმდენ;

କାହାରେ କାହାରେ ତାହାରେ ତାହାରେ ତାହାରେ ତାହାରେ ତାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ ତାହାରେ ତାହାରେ ତାହାରେ ତାହାରେ ତାହାରେ

ଦ୍ୱୟତାତ୍ମକ „ଦେବୀର ପାଦକ୍ଷର୍ଣ୍ଣ“।

შომავალი სეზონის საქმეა და არა ჩვენი ენტრეპრენიურობის.
(გადაწყვეტის გადაწყვეტითი შემთხვე ნომრები)

სამოთხეშიც განვითარდა
ტენისა და ცონლის წესი, —
თავის მრევლში შამა-ღმერია
დასეირნობს შერსედესით.

፧፭ „፩፻፯፭፭ ፳፻፯፻፮፭፭”

三〇六

కెరిపులు 4

ପ୍ରକାଶକ.

କ୍ଷୁଟାନୁସରି

ရတန္တလုပ်ချုပ်မှု မြန်မာနိုင်ငံ
နယ်မြေပြည်သူမြို့ နှင့် ဖြေဆွဲပြည်တော်

နယ်မြေ လုပ်ချုပ်မှု နယ်မြေပြည်သူမြို့
နယ်မြေပြည်သူမြို့ နယ်မြေပြည်သူမြို့